

અમદાવાદના ચાંદખેડાના ખીરા કાંડ મોતમાં મોટો ખુલાસો

ઢોસા કાંડ: બાળકીના મૃતદેહમાંથી 'એશિનોબેક્ટર બાઉમાની બેક્ટેરિયા મળ્યા

સેપ્ટિસેમિયા અને ફેફસાંમાં પાણી ભરાવાને કારણે મિસ્ટીનું મોત થયું હોવાનો પીએમ રિપોર્ટ

અમદાવાદ: અમદાવાદ શહેરના ચાંદખેડા વિસ્તારમાં ઢોસાનું ખીરું ખાધ બાદ બે માસુમ બાળકીના મોતના મામલે ચોકાવનારો ખુલાસો થયો છે. ત્રણ વર્ષની મૃતક બાળકી મિસ્ટી પ્રજાપતિનો પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટમાં બેક્ટેરિયલ ઇન્ફેક્શન (ચેપ)ના કારણે થયું હોવાનું તબીબી પરીક્ષણમાં બહાર આવ્યું છે. બાળકીના શરીરમાંથી Acinobacter Baumannii (એશિનોબેક્ટર બાઉમાની) નામનો જોખમી બેક્ટેરિયા મળી આવ્યો છે. તબીબી અહેવાલ મુજબ બાળકીના શરીરમાંથી એશિનોબેક્ટર બાઉમાની નામનો જોખમી બેક્ટેરિયા ઇન્ફેક્શન બહાર આવ્યું છે. આ બેક્ટેરિયાના કારણે બાળકીના શરીરમાં ગંભીર

શું છે સમગ્ર મામલો

આ સમગ્ર ઘટનાની વિગત એવી છે કે, અમદાવાદના ચાંદખેડાના મારુતિ વાણા સોસાયટીમાં રહેતા વિમલ પ્રજાપતિ સ્થાનિક 'દળશ્યામ ડેરી'માંથી ઠોસાનું ખીરું લાવ્યા હતા. આ ખીરામાંથી બનાવેલા ઠોસા ખાધા બાદ પરિવારની તબિયત અચાનક લથડી હતી. જેમાં ઝેરી અસર અથવા ઇન્ફેક્શનના કારણે ૩ મહિનાની રાહ અને આશરે ૩ વર્ષની મિસ્ટી નામની બે સગી બહેનોના કમકમાટીભર્યા મોત નીપજ્યા હતા. પહેલા બંને દિલ્હીએના મૃત્યુ પાછળ ખીરા દ્વારા બનાવેલા ઠોસા ખાધા બાદ આ બન્ને હોવાનું મૃતકના માતા-પિતાએ આક્ષેપ કર્યો હતો. આ ઘટનાની ગંભીરતાને ખેતી ચાંદખેડા પોલીસે અકસ્માતે મોતનો ગુનો દાખલ કરીને તમામ દિશાઓમાં ઊંડી તપાસ શરૂ કરી દીધી છે. ખીરાનો ગુણવત્તા અને તેમાં રહેલાં જોખમી તત્ત્વોની સચોટ માહિતી મેળવવા માટે એફએસએલ (FSL)ની ટીમે દળશ્યામ ડેરી પરથી ખીરાના સેમ્પલ લઈને લેબોરેટરીમાં મોકલી આપ્યા છે. પીએમ રિપોર્ટમાં થયેલા આ ચોકાવનારા ખુલાસા બાદ હવે પોલીસ કાનૂની અને તબીબી નિષ્પાતોની મદદ લઈને આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરી રહી છે.

પ્રકારનો ચેપ ફેલાયો હતો, જેને મળ્યું બેક્ટેરિયલ સેપ્ટિસેમિયાની સ્થિતિ સર્જાઈ હતી. આ સ્થિતિમાં ઝેરી અસર લોહી મારફતે આખા શરીરમાં પ્રસરી જાય છે અને શરીરના મુખ્ય અંગ પર તેની ગંભીર અસર થાય છે. આ ઇન્ફેક્શનના કારણે બાળકીના ફેફસાંમાં સોજો આવી

ગયો હતો અને પાણી ભરાઈ ગયું હતું (લેંગ ઇડિમા). આના કારણે માસુમને શ્વાસ લેવામાં ભારે તકલીફ પડી હતી અને અંતે તેનું હૃદય તેમજ શ્વાસ પ્રણાલી બંને કાર્ય કરતાં બંધ થઈ ગયા હતા, જેને તબીબી ભાષામાં કાર્ડિયોરેસ્પિરેટરી ફેલ્યોર કહેવામાં આવે છે.

રાજ્યના તાપમાનમાં 2થી 3 ડિગ્રીનો ઘટાડો, હીટવેવ યથાવત

અમદાવાદ: ગુજરાતમાં ઉનાળાની ગરમીનો કહેર યથાવત રહ્યો છે. આજે અમદાવાદ અને રાજકોટમાં મહત્તમ 42 ડિગ્રી સેલ્સિયસ તાપમાન નોંધાતા આ બંને શહેર રાજ્યના સૌથી ગરમ શહેરો બન્યા હતા. જોકે છેલ્લા 24 કલાકની સરખામણીએ રાજ્યમાં તાપમાનમાં 2થી 3 ડિગ્રીનો ઘટાડો નોંધાયો છે, છતાં અનેક શહેરોમાં ગરમીનો પ્રભાવ યથાવત રહ્યો છે.

જિલ્લા કક્ષાએ પ્રિ-મોન્સૂન બેઠક, મોકડ્રિલ પૂર્ણ કરવા તાકીદ

ચોમાસા દરમિયાન પૂરની આફતનો સામનો કરવા ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટની તૈયારી તેજ બની

ડો. જયંતી રવિની તમામ ઉપકરણોની ચકાસણી, શેલ્ટર હોમ તૈયાર રાખવા સુચના

ગાંધીનગર: આગામી ચોમાસા દરમ્યાન પૂરની આફતને ધ્યાનમાં રાખીને રાજ્યમાં કોઈપણ પ્રકારની જાનહાનિ કે માલમત્તાના નુકસાનને ટાળવા માટે જિલ્લા કક્ષાએ ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટની પૂર્વ તૈયારીઓ ઝડપી બનાવવા સૂચનાઓ આપવામાં આવી છે. મહેસૂલ વિભાગના અધિક મુખ્ય સચિવ જયંતિ રવિએ તમામ જિલ્લાઓને વિગતવાર ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ પ્લાન તૈયાર કરવા અને પ્રિ-મોન્સૂન બેઠક તાત્કાલિક પૂર્ણ કરવા તાકીદ કરી છે. ચોમાસાની પૂર્વ તૈયારી અને સમીક્ષા સંદર્ભે ગાંધીનગર સ્થિત સ્ટેટ ઈમરજન્સી ઓપરેશન સેન્ટર

ખાતેથી તમામ જિલ્લાના ડિઝાસ્ટર મામલતદાર અને ડિસ્ટ્રિક્ટ પ્રોજેક્ટ ઓફિસર (DPO) સાથે વિદ્યોત કોન્ફરન્સ યોજાઈ હતી. બેઠકમાં અધિકારીઓને આગામી 15 દિવસ દરમિયાન તાલુકા કક્ષાએ હીટવેવ, પૂર અને અન્ય કુદરતી આપત્તિઓને ધ્યાનમાં રાખીને વિવિધ મોકડ્રિલ યોજવા સૂચના આપવામાં આવી હતી. ડો. જયંતિ રવિએ ખાસ કરીને દરિયાકાંઠાના જિલ્લાઓમાં સ્થાનિક પરિસ્થિતિને અનુરૂપ વિશેષ મોકડ્રિલ યોજવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો હતો. સાથે જ આ અભ્યાસક્રમની સોશિયલ મીડિયા અને અન્ય માધ્યમો દ્વારા વ્યાપક જનજાગૃતિ થાય તે માટે પણ સૂચનાઓ આપવામાં આવી હતી. બેઠક દરમિયાન ગ્રામ્ય અને શહેરી વિસ્તારોમાં 'આપદા મિત્રો'ને તાલીમ આપીને તૈયાર કરવાની યોજનાની પણ ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. દરેક ગામ માટે આપદા મિત્રોના સંપર્ક નંબર અને અગત્યના ફોન નંબર સાથેની અપડેટડ ડિરેક્ટરી એક સપ્તાહમાં તૈયાર કરવા સૂચનાઓ આપવામાં આવી હતી, જેથી આપત્તિના સમયે તાત્કાલિક સંપર્ક અને બચાવ કામગીરી સરળ

હોઈ શકે. રવિએ જિલ્લા, મહાનગરપાલિકા, નગરપાલિકા અને તાલુકા સ્તરે કંટ્રોલ રૂમ, બોટ, જનરેટર, હેમ રેડિયો, સેટેલાઈટ ફોન અને અન્ય ઉપકરણોની ટેસ્ટિંગ તથા ચકાસણી કરી લેવા સૂચનાઓ આપી હતી. સાથે જ શેલ્ટર હોમ, શાળાઓ, રેડી અને અન્ય સરકારી ઈમારતોની પણ ચકાસણી કરીને જરૂર પડે ત્યારે આશ્રયસ્થળ તરીકે ઉપયોગ કરી શકાય તેવી તૈયારી રાખવા ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે નાણા, કાંસ, કેનાલ અને તળાવોની સફાઈ સમયસર પૂર્ણ થવી જોઈએ તેમજ જોખમી અને જૂના મશીનોને મેઈનિંગ કરીને પૂર્વ સાવવતીના પગલાં ભરવા જરૂરી છે. બેઠક દરમિયાન રાહત કમિશનર રાજેશ માંજુએ જણાવ્યું હતું કે આપત્તિથી બચવા માટે અસરકારક એક્શન પ્લાન અલગ તૈયાર કરવો તેમજ પ્રિવેન્ટિવ, રિસ્પોન્સ, રિકવરી અને મિટિગેશન જેવા પાસાઓને વધુ મજબૂત બનાવવા પર ભાર મૂક્યો હતો.

મધ્ય પ્રદેશની હાઈ કોર્ટે ભોજશાળાની મસ્જિદને સરસ્વતી મંદિર તરીકે જાહેર કર્યું

દાહરાની ભોજશાળાના લાંબા સમયથી ચાલી રહેલા વિવાદમાં મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટની ડબલ બેન્ચે હિન્દુ સમુદાયના પક્ષમાં ચુકાદો આપતાં ભોજશાળાને મા સરસ્વતી અથવા મા વાગ્દેવીનું મંદિર ગણાવ્યું છે. મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટની ઈન્ચોર બેન્ચમાં જસ્ટિસ વિજયકુમાર શુક્લા અને જસ્ટિસ આલોક અવસ્થીની હિવિઝન બેન્ચે પાંચ અરજીઓ અને ત્રણ દસ્તાવેજો બાદ આ નિર્ણય આપ્યો છે. હાઈ કોર્ટે ભારતીય પુરાતત્ત્વ સર્વેક્ષણ (ASI) પાસે ભોજશાળા સંકુલનું રક્ષણ બાળવી રાખીને અહીં હિન્દુ પક્ષને પૂજા કરવાનો અધિકાર આપ્યો છે. આ મામલે જૈન પક્ષે પણ કોર્ટમાં અરજી કરી હતી. જૈન સમુદાયનાં અરજદારોએ દલીલ કરી હતી કે આ સંકુલમાંથી જે મૂર્તિ મળી આવી હતી તે જૈન પરંપરા મુજબની મૂર્તિ હતી, જે અત્યારે લંડનના મ્યુઝિયમમાં છે.

મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટે કહ્યું કે ભોજશાળા સંકુલ અને કમલ મૌલા મસ્જિદના વિવાદિત વિસ્તારનું ધાર્મિક સ્થાન ભોજશાળા અને દેવી વાગ્દેવી સરસ્વતીના મંદિર તરીકે ગણવામાં આવે છે. ચાત્રાગ્રાઓને મૂળભૂત સુવિધાઓ પૂરી પાડવી, કાયદો અને વ્યવસ્થા જાળવવી અને દેવતાઓની પવિત્રતા બાળવવી અને તેમના મૂળ સ્વરૂપનો જતન કરવું એ બંધારણીય ફરજ છે. અમને જાણવા મળ્યું છે કે આ સ્થાન પર હિન્દુ પૂજાનું સાતત્ય સમય જતાં ક્યાંકેય સમાપ્ત થયું નથી. હાઈ કોર્ટે કહ્યું કે આ કેસમાં પુરાતત્વીય અને ઐતિહાસિક તથ્યો અને અરજદારો કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સ્થાપિત સિદ્ધાંતોના આધારે તે પોતાના નિકર્ષ પર પહોંચી છે. કોર્ટે વધુમાં કહ્યું કે જ્યાં સુધી અરજદારોની લંડન મ્યુઝિયમમાંથી દેવી સરસ્વતીની મૂર્તિ પાછી લાવવાની અને તેને ભોજશાળા સંકુલમાં ફરીથી સ્થાપિત કરવાની માંગણીનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી અરજદારોએ ભારત સરકારને પહેલાથી જ ઘણી સ્પષ્ટતા કરી છે. ભારત સરકાર લંડન મ્યુઝિયમમાંથી દેવી સરસ્વતીની મૂર્તિ પાછી લાવવાની અને તેને ભોજશાળા સંકુલમાં ફરીથી સ્થાપિત કરવા અંગેની આ સ્પષ્ટતા પર વિચાર કરી શકે છે. મુસ્લિમ સમુદાયના ધાર્મિક અધિકારોનું રક્ષણ કરવા અને પક્ષકારો વચ્ચે સંતુલન જાળવવા સુનિશ્ચિત કરવા માટે, જો મુસ્લિમ પક્ષ ઘાટ જિલ્લામાં મસ્જિદના નિર્માણ માટે યોગ્ય જમીન ફાળવવા માટે અરજી સ્વીકારે છે, તો રાજ્ય સરકાર કાયદા અનુસાર આવી અરજી પર વિચાર કરી શકે છે અને મુસ્લિમ સમુદાયને યોગ્ય જમીન ફાળવી શકે છે. મુસ્લિમ પક્ષ વતી એડવોકેટ અજર વાસ્તીએ કહ્યું કે તેઓ આ નિર્ણયથી સંતુષ્ટ નથી. હાઈ કોર્ટે તે સ્થળને મંદિર જાહેર કરવા વાસ્તીએ કહ્યું છે, જેને પહેલાં મસ્જિદ માનવામાં આવતી હતી. અમને કહેવામાં આવ્યું છે કે જમીન રોક લગાવી ન હતી, પરંતુ સિપોર્ટને સીલબંધ

કરવામાં આવી હતી. ૧૯૯૮માં ભારતીય પુરાતત્ત્વ સર્વેક્ષણ (ASI) ના રક્ષણ હેઠળનું એક આશરે એક હજાર વર્ષ પુરાણું ઐતિહાસિક સંકુલ છે. હિન્દુ પક્ષ તેને દેવી સરસ્વતી અથવા વાગ્દેવીને સમર્પિત મંદિર અને શિક્ષણનું પ્રાચીન કેન્દ્ર તરીકે વર્ણવે છે, જ્યારે મુસ્લિમ પક્ષ તેને કમાલ મૌલા મસ્જિદ કહે છે. આ કેસમાં, બંને પક્ષો વ્યાપક અધિકારોની માંગણી કરી રહ્યાં હતા. વર્તમાન વ્યવસ્થા હેઠળ હિન્દુ સમુદાયને મંગળવારે પૂજા કરવાની છૂટ છે, જ્યારે મુસ્લિમ સમુદાયને શુક્રવારે નમાઝ આદરવાની છૂટ છે. આ સંકુલ અન્ય દિવસોમાં પ્રવાસીઓ માટે ખુલ્લું રહે છે.

રાખવાનો, પક્ષકારોને નક્કો પૂરી પાડવાનો અને અંતિમ સુનાવણીમાં વાંધાઓ પર વિચાર કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો. તાજેતરની સુનાવણી દરમિયાન, કોર્ટે ૧૯૩૫ ની વહીવટી વ્યવસ્થા પર પણ ચર્ચા કરી હતી, જેના હેઠળ તત્કાલીન ઘાટ રાજ્યએ મુસ્લિમ સમુદાયને પરિસરમાં નમાઝ અદા કરવાની મંજૂરી આપી હતી. મુસ્લિમ પક્ષે કોર્ટને એમ પણ જણાવ્યું હતું કે આ સંકુલ લાંબા સમયથી કમાલ મૌલા મસ્જિદ તરીકે ઉપયોગમાં લેવાય છે અને સિવિલ કોર્ટેને તેના ધાર્મિક સ્વાભાવનો નિર્ણય લેવાનો અધિકાર છે. બીજી તરફ, હિન્દુ પક્ષે શિલાલેખો, સ્થાપત્ય અવશેષો, ઐતિહાસિક દસ્તાવેજો અને વસંત પંચમી પર પૂજા કરવાની પરંપરાનો ઉલ્લેખ કર્યો અને તેને મંદિર ગણાવ્યું.

તત્કાલીન મુખ્યમંત્રી દિવિંજય સિંહના કાર્યકાળ દરમિયાન, સામાન્ય લોકોના પ્રવેશ પર થોડા સમય માટે પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો હતો અને મંગળવારની પૂજા પર પણ પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો હતો. ઇલામમાં, હિન્દુ સમુદાયને વસંત પંચમી પર પૂજા કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને મુસ્લિમ સમુદાયને શુક્રવારે નિર્ધારિત સમયે નમાઝ પઢવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. ૧૯૯૮માં ભારતીય પુરાતત્ત્વ સર્વેક્ષણ (ASI) ના રક્ષણ સામાન્ય લોકોના પ્રવેશ પર પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો. ૨૦૦૩માં મંગળવારે ફરી પૂજા કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. ASI ની હાલની વ્યવસ્થા હેઠળ, હિન્દુઓને મંગળવાર અને વસંત પંચમીના દિવસે અને મુસ્લિમોને શુક્રવારે પ્રાર્થના કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

૨૦૧૩માં વસંત પંચમી અને શુક્રવાર એક જ દિવસે હોવાથી ઘાટમાં તલાવ સર્જાયો હતો. પોલીસે વધારાની સુરક્ષા વ્યવસ્થા ગોઠવવી પડી હતી. ૨૦૧૬માં શુક્રવારે વસંત પંચમી પડી ત્યારે ફરી આવી જ સ્થિતિ સર્જાઈ હતી. વિસ્તારમાં તલાવ વધી ગયો હતો અને સુરક્ષા વ્યવસ્થા ફરી વધારી દેવામાં આવી હતી. ૨૦૨૨માં હિન્દુ ફેર ફોર જસ્ટિસ અને અન્ય અરજદારોએ ભોજશાળાના ધાર્મિક સ્વાભાવનું નિર્ધારણ કરવા અને હિન્દુ સમુદાયને વ્યાપક પૂજા અધિકારો આપવા માટે હાઈકોર્ટમાં અરજી દાખલ કરી હતી. ૨૦૨૬માં સુપ્રીમ કોર્ટે હિન્દુ પક્ષને વસંત પંચમી પર આખો દિવસ પૂજા કરવાની મંજૂરી આપી હતી. ત્યાર બાદ હાઈકોર્ટમાં એપ્રિલ અને મે મહિનામાં સુનાવણીઓ થઈ હતી, જેમાં ૨૦૧૩ના ચુકાદા, ASI સર્વે રિપોર્ટ અને ધાર્મિક દાવાઓની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. ૧૨ મેના રોજ સુનાવણી પૂર્ણ થયા બાદ હાઈકોર્ટે પોતાનો નિર્ણય અનામત રાખ્યો હતો. ભોજશાળાના આસપાસ વહીવટી અને સાંપ્રદાયિક તલાવનો ઇતિહાસ પણ રહ્યો છે. ૨૦૦૩, ૨૦૧૩ અને ૨૦૧૬ માં, જ્યારે વસંત પંચમી અને શુક્રવાર એક જ દિવસે આવ્યા, ત્યારે ઘાટમાં તલાવ પેદા થયો, જેના કારણે બંને પક્ષો વચ્ચે હિંસા થઈ હતી. હાઈ કોર્ટના ચુકાદા સામે જૈન સમુદાય પણ સુપ્રીમ કોર્ટમાં અપીલ કરવાનો વિચાર કરી રહ્યો છે.

આ મામલે જૈન સમુદાયનાં અરજદારોએ દલીલ કરી હતી કે આ સંકુલમાંથી જે મૂર્તિ મળી આવી હતી તે જૈન પરંપરા મુજબની મૂર્તિ હતી, જે અત્યારે લંડનના મ્યુઝિયમમાં છે.

આ મામલે જૈન સમુદાયનાં અરજદારોએ દલીલ કરી હતી કે આ સંકુલમાંથી જે મૂર્તિ મળી આવી હતી તે જૈન પરંપરા મુજબની મૂર્તિ હતી, જે અત્યારે લંડનના મ્યુઝિયમમાં છે.

આ મામલે જૈન સમુદાયનાં અરજદારોએ દલીલ કરી હતી કે આ સંકુલમાંથી જે મૂર્તિ મળી આવી હતી તે જૈન પરંપરા મુજબની મૂર્તિ હતી, જે અત્યારે લંડનના મ્યુઝિયમમાં છે.

આ મામલે જૈન સમુદાયનાં અરજદારોએ દલીલ કરી હતી કે આ સંકુલમાંથી જે મૂર્તિ મળી આવી હતી તે જૈન પરંપરા મુજબની મૂર્તિ હતી, જે અત્યારે લંડનના મ્યુઝિયમમાં છે.

BUSINESS મિત્ર

આગામી ચાર વર્ષમાં શેરબજારમાં રોકાણકારોની સંખ્યામાં વધારો થશે ૨૦૩૦ સુધીમાં યંગસ્ટર્સ બજાર ગજવવાના છે

ફ્યુચર એન્ડ ઓપ્શન ટ્રેડિંગમાં યુવાનોનો કેન્દ્ર વદ્યો

૨૧ કરોડથી વધુ ડિમેટ ખાતા સાથે યુવાનો હવે એફઆઇઆઇને પણ ટક્કર આપી રહ્યા છે

મુંબઈ, તા. 16. શેરબજારમાં છૂટક

તેલ બજાર સુરત	
૧૫ ડિલોના ભાવ	
સોંગેલ (૧૫ ડિ.)	૩૧૦૦
સોંગેલ (૧૫ ડિ.)	૨૫૫૦
સોંગેલ (૫ ડિ.)	૯૫૫
કમ્પાસી (૧૫ ડિ.)	૨૬૫૦
કમ્પાસી (૧૫ ડિ.)	૨૬૦૦
સરતીયું તેલ	૨૫૫૦

જથ્થાબંધ ખાંડબજાર	
પ્રતિ ક્વિન્ટલ ભાવ (રૂ.)	
મહારાષ્ટ્ર એમ-૩૦ (ભરવાલાયક)	૪૪૦૦
એમ-૩૦	૪૩૫૦
એસ-૩૦	૪૨૫૦
ગુજરાત એમ-૩૦	૪૨૫૦
એસ-૩૦	૪૧૫૦

ભાગીદારી સતત વધી રહી છે. વાત હવે મ્યુચ્યુઅલ ફંડ એસઆઈપીમાં રોકાણ કરવા પૂરતી મર્યાદિત નથી રહી પરંતુ ઘણા યુવાનો શેરબજારમાં કારકિર્દી બનાવવા માંગે છે. આંકડા બતાવી રહ્યા છે કે શેરબજારમાં ૩૦ વર્ષથી ઓછી ઉંમરના યુવાનોની ભાગીદારી વધી રહી છે અને વર્ષ 2030માં એટલે કે આગામી ચાર વર્ષમાં બજારમાં વેપારીઓની સંખ્યામાં મોટો વધારો થવા જઈ રહ્યો છે.

એપ્રિલ 2026 સુધીના ડેટા મુજબ, ભારતમાં ડિમેટ ખાતાઓની કુલ સંખ્યા 21.6 કરોડને વટાવી ગઈ છે. તેમાંથી સક્રિય રોકાણકારોની સંખ્યા લગભગ 12.9 કરોડ છે. આ જ કારણ છે કે છેલ્લા બે વર્ષથી એફઆઈઆઈનું વેલ્થલા હોવા છતાં, રિટેલ રોકાણકારોના બળે ભારતીય

બજારમાં કોઈ મોટો ઘટાડો થયો નથી. શેરબજારના ફ્યુચર્સ એન્ડ ઓપ્શનમાં યુવાનોની ભાગીદારી સતત વધી રહી છે. એનએસઈના આંકડા મુજબ કુલ રોકાણકારોમાંથી માત્ર 1.6 ટકા એટલે કે લગભગ 21 લાખ લોકો માત્ર એફએન્ડઓમાં જ સક્રિયપણે વેપાર કરે છે. અંદાજે 6.6 ટકા રોકાણકારોએ ગયા વર્ષ દરમિયાન ઓછામાં ઓછા એક વખત એફ એન્ડ ઓ પર હાથ અજમાવ્યો છે.

જોકે, સેબીએ ફ્યુચર્સ અને ઓપ્શન ટ્રેડિંગ વિશે અનેક વખત નવા ટ્રેડર્સને ચેતવણી આપી છે અને પોતાના રિપોર્ટમાં કહ્યું છે કે ફ્યુચર્સ એન્ડ ઓપ્શન સેક્ટરના અને 10માંથી 9 ટ્રેડર્સ ખોટ કરી રહ્યા છે અને આ નુકસાન સરેરાશ 50000 રૂપિયા છે. આ હોવા છતાં, યુવાનો ફ્યુચર્સ અને ઓપ્શન ટ્રેડિંગ શીખવા માંગે છે.

માર્કેટ એક્સપર્ટ્સ અને ઇકોનોમિક સર્વે અનુસાર, ભારતમાં લગભગ 9થી 10 ટકા વસતિ હાલમાં પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે શેરબજાર સાથે જોડાયેલી છે. ફ્યુચર્સ અને ઓપ્શન વિભાગમાં પણ કેટલીક ભાગીદારી આવી રહી છે.

એવો અંદાજ છે કે 2030 સુધીમાં આ ભાગીદારી વધીને 15થી 20 ટકા થઈ શકે છે. નાણાકીય સાક્ષરતા અને ડિજિટલ પ્લેટફોર્મની સુલભતા તેને વધુ વેગ આપી રહી છે. ટ્રેડિંગ સામગ્રી હવે સહેલાઈથી ઉપલબ્ધ છે, જે નવા વેપારીઓ માટે શીખવાની સુલભ બનાવે છે. પરંતુ તે નકારી શકાય નહીં કે ટ્રેડિંગ શીખવામાં સમય લાગે છે. યુવાનોમાં વેપારને લઈને એક અલગ તરંગ છે. 2019માં 30 વર્ષથી ઓછી ઉંમરના રોકાણકારોનો હિસ્સો 22.6 ટકા હતો, જે 2025ના અંત સુધીમાં વધીને 38.9 ટકા થઈ ગયો છે.

એટલે કે કાર્યકારી વસતિનું પ્રમાણ એપ્રિલમાં 52.2 ટકા હતું, જે માર્ચમાં 52.6 ટકા હતું. શહેરી વિસ્તારોમાં તે 46.8 ટકા પર સ્થિર રહ્યો છે, જ્યારે ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં તે ઘટીને 54.9 ટકા રહ્યો છે. એલએફપીઆર (લેબર ફોર્સ પાર્ટિસિપેશન રેટ) માર્ચમાં 55.4 ટકાથી ઘટીને એપ્રિલમાં 55 ટકા થયો હતો.

તે ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં 57.5 ટકા અને શહેરી વિસ્તારોમાં 50.1 ટકા હતું. 15 વર્ષ અથવા તેથી વધુ વયની મહિલાઓ માટે બ્રમ બળની ભાગીદારી દર માર્ચમાં 34.4 ટકાથી ઘટીને એપ્રિલ 2026માં 33.9 ટકા થયો છે. ગ્રીણ મહિલાઓ માટે એલએફપીઆર 38.2 ટકા અને શહેરી મહિલાઓ માટે 25 ટકા નોંધાયું હતું.

એટલે કે કાર્યકારી વસતિનું પ્રમાણ એપ્રિલમાં 52.2 ટકા હતું, જે માર્ચમાં 52.6 ટકા હતું. શહેરી વિસ્તારોમાં તે 46.8 ટકા પર સ્થિર રહ્યો છે, જ્યારે ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં તે ઘટીને 54.9 ટકા રહ્યો છે. એલએફપીઆર (લેબર ફોર્સ પાર્ટિસિપેશન રેટ) માર્ચમાં 55.4 ટકાથી ઘટીને એપ્રિલમાં 55 ટકા થયો હતો.

વેપારી દ્વારા રિફન્ડની મુકરર ફોર્મમાં અરજી કરવામાં આવે છે. પરંતુ પોર્ટલ ઉપર અમુક દસ્તાવેજ ટેકનીકલ ખામીને લીધે અપલોડ ન કરી શકતા અરજદારની રિફન્ડની અરજી નકારવામાં આવે છે ત્યારે નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટે અગાઉના ચુકાદાને અનુસરીને ખૂબ જ ઉમદા ચુકાદો આપી અરજદારને રિફન્ડના ઘાવા માટે ખાતા સમક્ષ રૂબરૂ હાજર થઈ અથવા ઓનલાઈન નવી અરજી કરવા સૂચવ્યું ખેર! નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટેના મે.જયંતિ એઓ વિ. રેખ્પટી સ્ટેટે કમિશનર-સ્પે. સી. એપ્લી.નં. 5982/2023ના તા. 8-1-26ના ચુકાદા તરફ એક નજર નાંખીએ તો...

GST પોર્ટલ પર અપલોડ ના કરી શક્યા કારણ કે દસ્તાવેજ સ્કેન કર્યા બાદ GST પોર્ટલ પર નક્કી કરેલ લીમીટ પાસ કરી ગયા હતા. અરજદાર દ્વારા નાયબ કમિશનરશ્રીને દસ્તાવેજ રૂબરૂ આપવા પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ તેનો અસ્વીકાર કરીને RFD-08માં રિફન્ડ કેમ નકારવું નહીં તેની કારણદર્શક નોટિસ પાઠવી તો અરજદારે તેના જવાબની સાથે ઇલેક્ટ્રોનિકલી શીપીંગ બીલ અપલોડ કર્યાં પરંતુ અધિકારી દ્વારા

અરજદાર દ્વારા GST પોર્ટલની ખામી અને દસ્તાવેજ ચકાવવામાં આવતા અવરોધ દર્શાવીને દલીલ કરી કે ટેકનીકલ ખામીને કારણે રિફન્ડ નકારી ના શકાય. ચુકાદો... ના.હાઈકોર્ટે દ્વારા આજ કોર્ટના મે.રેખ્પટી ચુકાદા સુગર લી.ના તા. 13-7-23ના ચુકાદા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો જેમાં કો-ઓર્ડીનેટ બેન્ચ દ્વારા ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે... અરજદાર પાસે રિફન્ડમાં એની અધર કેટેગરી સિવાય અરજી કરવા સિવાય બીજો વિકલ્પ ન હતો. અને અમારા મને જ્યારે મોટા ભાગની શરતોનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે ત્યારે મારે ટેકનીકલ કારણોસર વેપારીનો રિફન્ડનો ઘાવા નકારી શકાય નહીં. અને... ના.હાઈકોર્ટે સદરજૂ ચુકાદો આને અરજદારની એડીસીટી ઘટાને લઈ અરજદારને ખાતા સમક્ષ નવી અરજી રૂબરૂ અથવા ઓનલાઈન અરજી કરવા ફરમાવ્યું અને સ્પષ્ટ કર્યું કે અરજી બાબતે સમયમર્યાદાનો કોઈ વાંધો ઉઠાવવામાં આવશે નહીં.

હ